



DAGSORDEN	Dato: D. 14.12.23 kl. 17.00-19.15 Sted: Sidesporet, vandrehjemmet Holbæk.	Deltagere: Mette-Marie, Karen- Sophie, Mette V, Jeppe, Mikka, Casper, Tino, Anne, Tony, Tanja, Kenneth, Metin Afbud: Metin, Tony, Tino, Anne, Mikka	Mødeleder: Jeppe Jakobsen Referent: Kenneth/Mette-Marie
Tid	Indhold	Formål og det, der skal udrettes. Sådan gør vi.	Referat Referatet læses op efter hvert punkt og godkendes ved mødets slutning.
Kl. 17.00- 17.02 2 min	Godkendelse af dagsorden Beslutning		Godkendt
Kl. 17.02- 17.22 20 min	Orientering	Kort orientering fra: -elever -ledelse -medarbejdere -forældre	Elever: Medarbejdere: Forældre: Ledelse: <ul style="list-style-type: none"> • Der bliver slået en stilling op på ny ressourcepædagog • Der er ansat ny børnehaveklasseleder - Nivi. Start januar. • Der er opnormeret med en ekstra pædagog i klubben. • Der starter ny administrativ leder Karina pr. 1.januar 2024.



17.22-17.40 18 min	Budget og regnskab Drøftelse	Kort orientering	Økonomien er i balance – orientering. Der orienteres på næste møde.
17.40-18.06 26 min	Landsbyordning - valg	Landsbyordning mellem Kildebjergskolen og Mørkøv Børn Orientering omkring opstarten samt MED. Tanker omkring Landsbyordning, -input.	Nytårskur d.18.01 kl.16.00-17, udvalget inviteres samt bestyrelsen. Der er valgt bestyrelse som er slået op på aula.
18.06-18.15 9 min	Eventuelt		Tak for et godt samarbejde i Skolebestyrelsen. Link til artikel fra Folkeskolen.dk https://www.folkeskolen.dk/frihedsforsog-holbaek-kommune-skoleudspil/frihedsskole-tog-til-kobenhavn-for-at-takke-for-friheden/4746713
18.15-19.15 1 time	Spisning		



Underskriftsark

Tino	
Mikka	
Karen-Sofie	<i>Karen Sofie</i>
Jeppe	<i>Jeppe Kærstoft Jensen</i>
Tanja	<i>Tanja Mortensen</i>
Tony	
Casper	<i>Casper</i>
Anne	
Metin	
Mette V	<i>Mette V</i>
Kenneth	<i>Kenneth</i>
Mette-Marie	<i>Mette-Marie</i>



Møder i Skolebestyrelsen 2023/2024 kl. 17-19.30	
Seminar: d.02.02-24 til d.03.02.24 med overnatning	<ul style="list-style-type: none">• 24-8• 28-9• 26-10• 22-11 OBS• 14-12• 25-1• 22-2• 21-3• 25-4• 23-5• 20-6



Nordvestnyt

Anne Dorthe Michélsen:
Først må man leve, så
skrive - og siden forstå



Blev syg af skimmel-
svamp; Presten
er tilbage efter et år



Peter er vild med tyske
cykelletter og har skrevet
en bog om de bedste

Folkeskole vil lade de store elever sove længere

Mærker: De ældste elever på Kildebjergskolen i Mørkov får næste skoleår mulighed for at møde senere to gange om ugen. Forskning viser, det giver eleverne at sove for de tidlige skole morgener.



Dansk Tang laver tanglækkeri

Alle møbler kan få nyt liv
AGANTUS • Børn Pedersen • 2887 1234
Reparation af gamle og nye møbler
• 90 års erfaring
• Arbejder i en uafhængig
• 100% tilfredshed

6 Holbæk

Senere mødetid skal give mere læring og mindre fravær

Mærker: På Kildebjergskolen håber man, at tilhæddet til de ældste elever om at møde senere vil give mere læring og mindre fravær.



Tilfældig fik alle elever, der efter sommerferien skal på 16. til og med 9. klasse på Kildebjergskolen besked om et nyt tilfald med senere mødetid. Foto: Christiane Døst

deres træthed indligner sig på under tolv minutter.

Passer på skolen
Løfter at give eleverne bedre muligheder for at være mere friske og læringsparate, håber Skolen. Det betyder, at eleverne kan fore en anden positiv ting med sig.

Det handler først og fremmest om læring, det er rigtig vigtigt. Men vi er også spændte på at se, hvad det gør ved fraværet.

En lille bekymring
Det er bare dejligt. Jeg tror, bekymrer for, om vi mister in-

Elever om senere mødetid: Det er fedt

Det får en fantastisk følelse, fordi vi nu kommer til at møde læreren senere om dagen. Det er rigtig fedt, fordi læreren har mere tid til at lære os, og det betyder, at vi kan lære mere om de forskellige emner, som vi lærer om på skolen.



Tina Bloch Lindgren Larsen, Majar Larsen og Nanna Anker Eftum glæder sig til senere mødetid og mindre fravær om morgenerne.

læreren, når han skal forklare, hvorfor bestyrelsen støtter det. Det handler først og fremmest om læring, det er rigtig vigtigt. Men vi er også spændte på at se, hvad det gør ved fraværet.

Ja for bestyrelse
For eleverne fik besked om den senere mødetid, via læreren, Majar Larsen og Nanna Anker Eftum. De glæder sig til senere mødetid og mindre fravær om morgenerne.



Tina Bloch Lindgren Larsen, Majar Larsen og Nanna Anker Eftum glæder sig til senere mødetid og mindre fravær om morgenerne.

Kræver langvarige straffe i narkose

Ny afvikling på Skulptur skal give mere debat

Nu får Nykøbing igen et værested

Godt påske

Godt påske

Godt påske

Godt påske

Godt påske



Tenaglere er mere læringsparate, hvis de får lov at sone længere om morgenen, fortæller læringschefen. Foto: Peter Christensen

Søvnexpert: Det giver god mening

Mærker: Kildebjergskolen har fat i det helt rigtige, når de vil have de tidligste elever møde senere ind. Det mener en søvnexpert.

Hvis man går ind i et klasseværelse, ser man ofte elever, der er trætte og har svært ved at koncentrere sig. Det er især de tidligste elever, der oplever det. Men det er faktisk en god ting, at de kommer senere ind på skolen. Det betyder nemlig, at de får lov at sove længere om morgenen, og det er faktisk en god ting. Det betyder nemlig, at de får lov at sove længere om morgenen, og det er faktisk en god ting. Det betyder nemlig, at de får lov at sove længere om morgenen, og det er faktisk en god ting.

Mange fordele
Ifølge søvnexpertens viser alle undersøgelser - primært fra udlandet - at et tilling som at lade de unge sove længere, har flere gavnlige effekter. - Alle undersøgelser viser, at ved at flytte en time fra morgen til eftermiddag, oplever eleverne en bedre koncentration og mindre træthed. Det betyder nemlig, at de får lov at sove længere om morgenen, og det er faktisk en god ting. Det betyder nemlig, at de får lov at sove længere om morgenen, og det er faktisk en god ting.



Unge får lov til at sove. Det skyldes dog ikke kun mønstre på skolerne. Foto: Jens Hoffmann

Skolemonitor august 2023

Elever får indfriet ønske om frihedsskole: »Giver man børn medbestemmelse, tager de også større ansvar«

På Kildebjergskolen i Holbæk Kommune har friskoleledelsen bestemt mindre bureaukrati og dermed kortere vej fra ide til handling. Eleverne får desuden lov til at tage ansvar for deres egne projekter og aktiviteter. Det betyder nemlig, at de får lov at sove længere om morgenen, og det er faktisk en god ting.

AUTOMATISK OPLESNING

Senere medetid mandag og fredag. Det er sikret en mulighed, skoleleder på tværs af hele landet kunne blive enige om at sætte høj på ønskelisten.

På Kildebjergskolen i Mørkev i Holbæk Kommune bliver det nu til vinkelighed. Her går eleverne fra 6. til 9. årgang på sommerferie med besæden om, at de ikke skal møde til første lektion på skolebegyndelse og sidste dag.

Timen ryger ikke ud. Den bliver lagt dobbelt senere på ugen, hvor man så løver holdninger og får mere tid til med færre børn til flere voksne, fortæller skoleleder Mette Arnth Vadsager.

»Det er ikke tænkt som en sparevase, men som et kvalitetsløft. Vores største udfordring på det er, at vi får unge, der mandag og fredag får mulighed for at være mere friske.«

Det er sandsynligt vigtigt, at de får mulighed for at tilpasse deres søvn,» siger hun. Kildebjergskolen er langt fra de første til at erkende, at skolestart klokken 8 harmonerer dårligt med morgentrafik børn og læst tenaglers sømbehold.



Skolemonitor har for eksempel skrevet om ikke Skole i Redovre Kommune, der har konverteret dagens første lektion til udskolingen til skilte skoledage og udvalgt en lærer til sund- og ernæringskoordinator.

I Københavns Kommune er Børne- og Ungdomsvalget endda blevet enige om at undersøge mulighederne for at skabe bedre vilkår for forskellige mødetider i hele skolesektoren.

Det særlige ved skemaomlægningen på Kildebjergskolen er, at forslaget er kommet fra eleverne selv og er blevet vedtaget af skolebestyrelsen uden at blive bremset af bureaukrati.

»På den måde kan vi lave meget mere snidige løsninger. Det er en kæmpe fordel, at der er kortere vej fra den gode ide til, at det kan lade sig gøre,« siger Mette Arnth Vadsager.

Eleverne læger større ansvar

Den kortere beslutningsgang betyder også, at der bliver arbejdet seriøst med ethvert forslag - uanset hvem det kommer fra.

»Der vil altid være nogle, der siger, at selvfølgelig vil børn og unge gerne møde senere. Men det er faktisk et reelt ønske om at møde mere friske i skolen,« siger skolelederen og nævner et andet eksempel.

»Under første år i frihedsskole sagde eleverne også, de ville have mere matematik og engelsk på skolen. Så jeg tror bare, det er skånt, at hvis man giver børn medbestemmelse, så tager de også et større ansvar,« siger hun.

Hun nævner fleksibel eller rullende skolestart som et tiling, skolen har indført i kraft af frihedsskole, men som tidligere ville have sværere at realiseres på grund af regler og bureaukrati.

»Der er vildt meget viden om, hvor vigtigt det er. Og alligevel kan man ikke bare ændre tingene. Det er ikke af ond vilje, men der kan være strukturelle barrierer, der gør, at man ikke får det ændret alligevel,« siger Mette Arnth Vadsager.



På samme måde ville et tiltag som det med senere mødeider, der nu bliver gennemført på skolen, risikere at ende i skuffen, hvis ikke skolen havde fået større beslutningskompetence i kraft af frihedsforsøget.

I enkelte tilfælde kan en skole - som ikke er frisat - få lov til at fravige folkeskoleloven, hvis det sker for at fremme pædagogisk udviklingsarbejde eller for at bevare en lille skole.

Men i så fald skal kommunalbestyrelsen først overbevises om, at det er en god ide.

»Der er gode ideer, der ender med at drukne i mængden af vigtige beslutninger. Noget så lavpraktisk som at finde tid til at mødes kan stubbe en ide i baggrunden. Men der har vi fået helt nye muligheder med frihedsforsøget, hvilket har fået os til at tænke mere åbent,« siger Mette Arnhvad Vadsager.

11 selvstændige ledelser

Politikerne i Holbæk ændrede i 2021 på skolestrukturen for at få en mere nær folkeskole med større medindflydelse til elever og forældre.

Kommunens tidligere fire store skoleafdelinger blev i den forbindelse lavet om til 11 skoler med selvstændige ledelser.

I den forbindelse redakte det konservative medlem af byrådet Bent Brøndt, at skolen blev dobbelt så dårlig, dengang man gik fra otte til fire skoler.

Så skært vil Mette Arnhvad Vadsager ikke stille det op.

»I mange år har man været mere reguleret, og vi skulle det samme alle sammen. Men jeg synes, at det er så vigtigt vigtigt ikke at smide folkeskolen under bussen. Vi skal værne om det, der er, men samtidig åbne øjnene og se, om der er findes bedre løsninger.«

»Der synes jeg, vi er lykkes med i den grad. Jeg kan mærke det spire. Jo længere, vi kommer ind i frihedsforsøget, jo mere er der lyst og entusiasme,« siger hun.

På det personlige plan er hun heller ikke i tvivl om, hvilken skole hun helst vil være leder i.

»Jeg har været leder i cirka 12 år, og i den tid har det aldrig været så sjovt at være leder og lave skole, som det er nu,« siger hun.

Større arbejdsfæde

Mette Arnhvad Vadsager har været skoleleder på Kildebjergskolen i to år.

Inden da var hun skoleleder i Roskilde Kommune og glad for sit job. Men frihedsforsøget i Holbæk var for spændende mulighed til ikke at gribe den, syntes hun.

»Jeg var et godt sted. Men det at få lov til at bygge ind i tre år, hvor vi kan tale mere om alt det, vi kan, end alt det, vi ikke kan, det tilbød mig,« siger hun.

De senere mødeider er et godt eksempel på den fleksibilitet, der følger med frihedsforsøget, mener skolelederen.

Det er generelt svært at lave one-size-fits-all-løsninger i skolen, siger hun, men nu er det blevet lettere at træffe beslutninger, der tilgodeser en bestemt gruppe. Ote ender det til fælles gavn.

»For eksempel har vi i løbet af skoleåret tilrettet lektioner, og noget af det, børnene fortæller, er, at de har fået glæde og mindre stressede lærere. Du oplever selv en større tilfredsstillelse og synes, de er blevet mere sociale,« siger Mette Arnhvad Vadsager og tilføjer:

»Vi får noget andet og mere ud af det, som vi ikke havde set i første omgang. Jeg har drømt om mere glæde og ejerskabsfølelse på skolen, men jeg har fået meget mere end det. Det sociale er blevet bedre, vi er blevet bedre til at være sammen.«



»En anden ting er, at det også tæller ind i et trivsels-regnskab.«

Undgå mistrivsel

Ifølge en undersøgelse fra Børns Vilkår daler børns psykiske trivsel i løbet af skoletiden, særligt blandt piger. I 8. klasse er det næsten hver tredje pige og hver ottende dreng, der har lav livstilfredshed, og derfor har mistrivsel blandt børn og unge også optaget en stor del af den offentlige debat de seneste år.

Debatten om mistrivsel har også fyldt på Kildebjergskolen, hvor Mette Vadsager mener, at fleksibel skolestart lægger kimen til en god skolegang.

»Vi ved fra forskning, at hvis den første overgang går godt, er der en stor sandsynlighed for, at de næste overgange i livet også bliver nemmere. Det samme gælder omvendt; Går den første overgang i livet dårligt, kan det have samme effekt. Børn kan have ar på sjælen resten af livet, hvis de har en dårlig start i skole.«

Derfor er fleksibel skolestart noget af »det vigtigste«, Mette Vadsager har gjort i sin karriere, siger hun.

»Jeg har været med til alle mulige fede ting som kortere skoledage, temadage, senere mødetid. Men det her. Det er det største, jeg har gjort. Det kan få afgørende betydning for den måde, vi tænker skole på.«

Er der nogen, der har været kritiske overfor, om det er det rigtige at bruge mange ressourcer på? Jeg tænker, at nogen måske vil fremhæve, at mange børn gennem tiden jo hvert år overlever at starte i skole 1. august, så om der var andre ressourcerekrævende områder, der er vigtigere at prioritere ift. trivsel?

»Jeg synes, det er en lav barre at sætte, at eleverne skal overleve skolen. Tænk hvis de får ar på sjælen resten af skoletiden? Jeg tror virkelig, man kan gøre noget ved den voksende mistrivsel på den her måde, fordi det forebygger. Hvis man ser fra et samfundsmæssigt perspektiv, tror jeg, det er voldsomt meget dyrere ikke at gøre noget, og risikere at eleverne mistrives senere hen.«

Kristelig Dagblad august 2023

DANMARK07_08.23 KL. 14:22

Skoler vil lade elever møde senere: Det handler om at skabe gode rammer for læringen

Flere folkeskoler vil lade eleverne møde senere ind, så de kan sove længere og være mere friske, når undervisningen starter. Kristeligt Dagblad har talt med en af dem, der i troen på at få bedre udbytte af læring vil lade skoleelever sove ud



Ager Sikavdal Iepsen
Digital forsideredaktør



"Vi håber, at vi får nogle elever, der kommer og fortæller os, at de kan mærke, at de senere mødeleder og flere lærere i Lundens kommunen gjorde en forskel for dem," siger Kildebjergskolens leder Mette Arnth Vadsager. Foto: Anne Bask/Ritzau Scanpix.

Når børnene senere i august vender tilbage til skolerne fra sommerferien, bliver det for nogle elever vedkommende med en anden rytme, end de er vant til.

Flere folke- og privatskoler vil nemlig åbne for muligheden for, at eleverne i udskolingen kan møde senere ind, så de kan sove længere. Det har DR saget i en række artikler.

En af de skoler er Kildebjergskolen i Holbæk Kommune. Her får elever på 6. til 9. årgang i det kommende skoleår mulighed for at møde ind kl. 08.50 alle ugens dage.

Og ifølge skoleleder Mette Arnth Vadsager er der én særlig grund til, at skolen har valgt at gøre det.

ARTIKLEN FORTSÆTTER UNDER ANNONCEN

"Helt grundlæggende handler det om, at vi som skole gerne vil sikre, at vores børn og unge mennesker har nogle gode og trygge rammer for at få den læring, de har brug for. Og vi tror, at senere mødeleder kan være et skridt på vejen derhen," siger hun til Kristeligt Dagblad.

Teenagere får ikke nok søvn

I alt ni skoler har valgt at forsøge sig med senere mødeleder, heriblandt Kildebjergskolen. Fælles for dem alle er forventningen om, at trivsel og læringen bliver bedre, hvis eleverne får lov til at sove længere.

"I virkeligheden gør vi meget af det, der står sort på hvidt i forskningen. Og derfor tænkte vi, at vi gerne vil give dem muligheden for at møde senere ind for at se, om vi kunne hjælpe dem med deres evne og lyst til at lære om morgenen," siger Mette Arnth Vadsager.

Hun henviser til, at flere forskere har fortalt til bl.a. DR og *Milands Posten*, at teenagere fra biologiens side generelt har brug for at sove længere, og at en senere mødeleder vil gavne deres læring og trivsel. En rapport fra Statens Institut for Folkesundhed viser desuden, at tre ud af fire 15-årige ikke får den anbefalede søvn på otte til 10 timer om natten, og at det skyldes hormonelle forandringer i puberteten og brug af skærme om aftenen.

Konsekvenserne af for lidt søvn er en øget risiko for mistrivsel samt koncentrationsbesvær i undervisningstimerne, konkluderer rapporten. Det er bestemt noget, som personaliet på Kildebjergskolen kan ikke genkende til fordel for skolelederen.

"Det tror jeg, at alle lærere på vores skole har døjet med. Vi har ikke lavet deciderede målinger, men jeg tror, at samtlige lærere vil sige, at når vi især når hen ved de mørke måneder i november, december og januar, så er der ikke én teenager, der er frisk kl. otte om morgenen," siger Mette Arnth Vadsager og tilføjer:

"Alle Danmarks skoler har stort set tidligere været indrettet med, at eleverne skulle møde ind kl. 08.00. Og så kan man spørge sig selv, om der var et problem med elevernes koncentrationsniveau førhen? Ja, måske."

"Bjørnetjeneste" eller øj?

Det er dog ikke alle, der er ude af begejstreret over udsigten til, at skoleledere kan få lov til at komme til undervisningen senere på formiddagen.

Børne- og undervisningsminister *Mattias Tesfaye* (S) har til DR sagt, at det først og fremmest er forældrenes ansvar at sørge for, at børnene får nok søvn. At lade dem møde senere ind til undervisningen vil være "en bjørnetjeneste" for dem, når de senere skal starte på en ungdomsuddannelse og træde ind på arbejdsmarkedet, siger han.





Mette Arnth Vadsager, har ministeren ikke en pointe i, at forældrene også har et ansvar for at sikre, at deres børn kommer ordentligt i seng?

"Vi kan sagtens blive enige om, at forældrene er ansvarlige for at sørge for, at deres børn lægger skærmene væk og kommer i seng. Men uanset hvad ændrer det ikke på deres biologiske søvnrhythme og på, at unge bare ikke er friske så tidligt om morgenen."

"Jeg synes, at vi som skole skal omorganisere os på nogle måder, der giver eleverne nogle andre muligheder for at få kvalitetsundervisning. Og det synes jeg ville være en skam ikke at gøre," siger hun.



Mette Arnth Vadsager. Foto: Kildebjergskolen.

Ifølge loven er der ikke noget til hinder for, at skoler kan lade elever møde ind senere på dagen, så længe antallet af undervisningstimer er på minimum syv timer om dagen inklusiv pauser, og undervisningen foregår mellem kl. 08.00 og 16.00. Derfor rejstes spørgsmålet om, hvor de resterende timer skal ligge, såfremt eleverne møder ind en time senere.

Kildebjergskolen forsøger at imødegå det problem ved at sætte flere lærere ind i undervisningstimerne, så arbejdsbyrden ikke bliver uoverkommelig, dagene bliver for lange og læring af pensum ikke svæktes, fortæller Mette Arnth Vadsager.

"Hvis man som lærer før i tiden havde 20 elever i klasselokalet, har man nu 10 elever. Og de fleste lærere kan nok skrive under på, at der er en markant forskel i det udbytte, eleverne får ud af undervisningen," siger hun.

Eleverne vender snart tilbage til Kildebjergskolen, og den nye ordning skal for alvor stå sin prøve. Til spørgsmålet om, hvad Mette Arnth Vadsager håber kommer ud af det, er svaret enkelt:

"Vi håber, at vi får nogle elever, der kommer og fortæller os, at de kan mærke, at de senere mødetider og flere lærere i undervisningen gjorde en forskel for dem. At der kommer mere ind på den trivselsmæssige og læringsmæssige konto hos dem. Og så håber jeg da, at vi får nogle elever, som er endnu mere klar på læring end før," siger hun.